

Vlaamse
overheid

WEBINAR

Beschermingsstroken

Op het programma

- 1 **Wat is een beschermingsstrook?**
- 2 **Hoe geef ik de strook aan in de verzamelaanvraag?**
- 3 **Ecoregelingen**
- 4 **Beheerovereenkomsten**
- pauze -----
- 5 **Tijd voor vragen**

**Wat is een
beschermingsstrook?**

Wat is een beschermingsstrook?

- Strook langs VHA-waterlopen (zie Geoloket, AgriLens,...)
- Vrij van bemesting en gewasbescherming
- 3 of 5 meter spontane vegetatie / meerjarig buffergewas
- 1-meter teeltvrije strook (enkel spontane vegetatie) zit hierin
- Start vanaf top van de berm (talud)

Waarvoor dient de beschermingsstrook?

VOORKOMT DAT
NUTRIËNTEN EN PESTICIDEN
(ON)RECHTSTREEKS IN HET
WATER TERECHTKOMEN

VOORKOMT **UITSPOELING**:
BUFFERGEWASSEN NEMEN
STOFFEN OP DOOR DIEPE
WORTELS

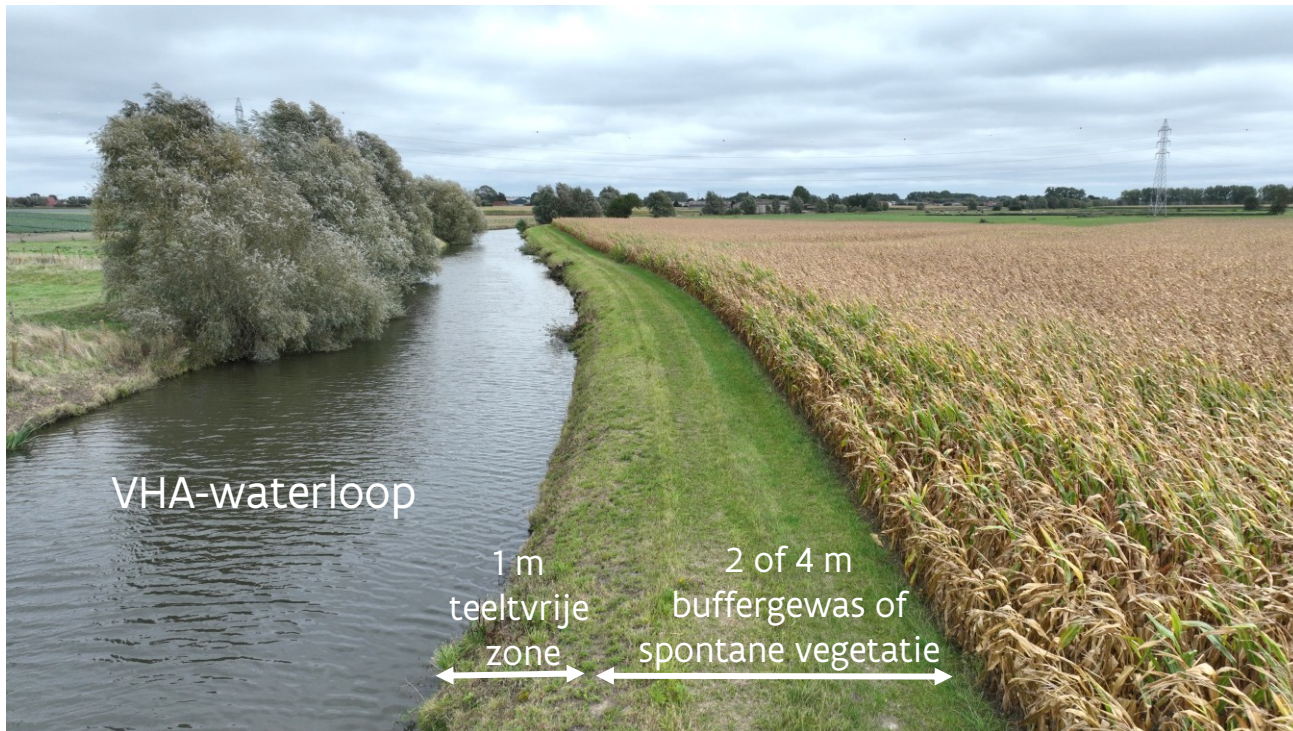

WERKT BUFFEREND TEGEN
EROSIE (AFSPOELEN DOOR
DE REGEN)

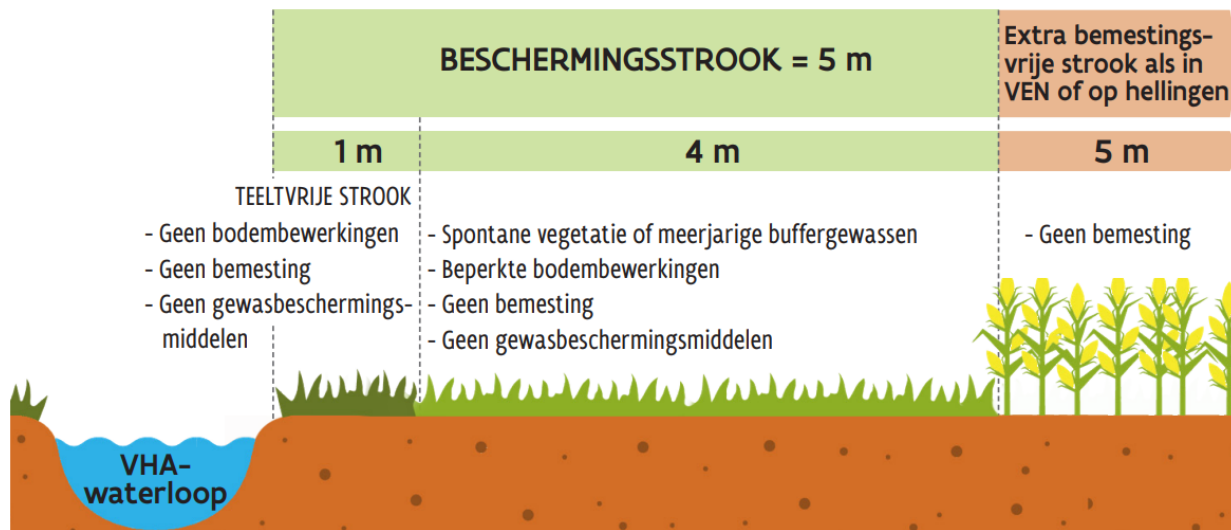
VERBETERT **BIODIVERSITEIT**:
NATUURLIJKE
PLAAGBEHEERSING,
BESTUIVING,...

Hoe ziet een beschermingsstrook eruit?

Waar leg je de 5-meter strook aan?

- ▶ **5 meter** voor percelen langs VHA-waterlopen = **blauwe waterlopen**
 - Met een nitraatgevoelige hoofdteelt in gebiedstype 2 of 3
 - In de groene bestemmingen (bos, natuur, reservaat...) en SBZ-H-gebieden

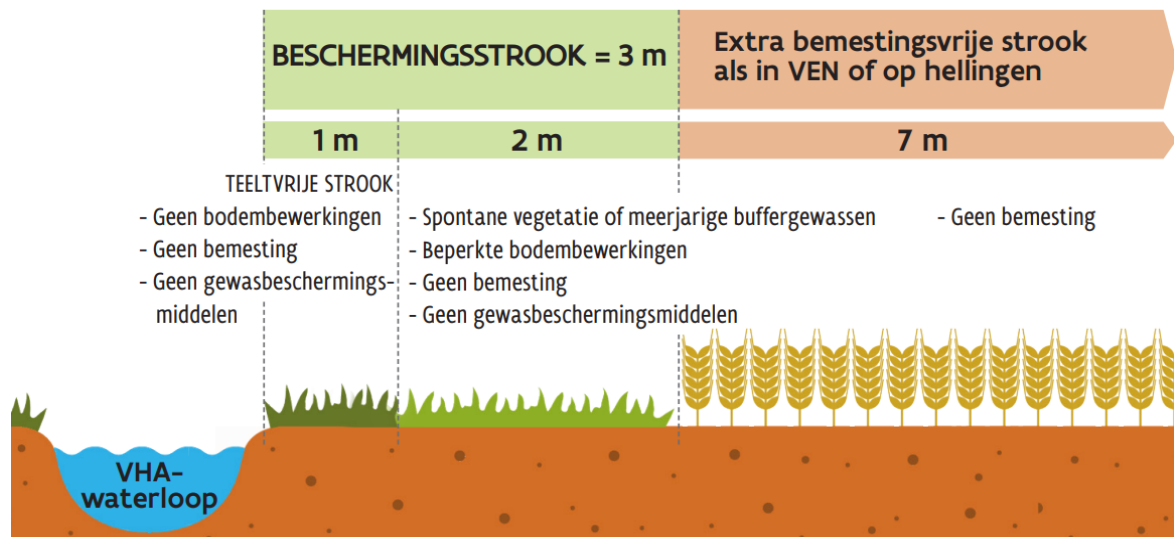

Waar leg je de 3-meter strook aan?

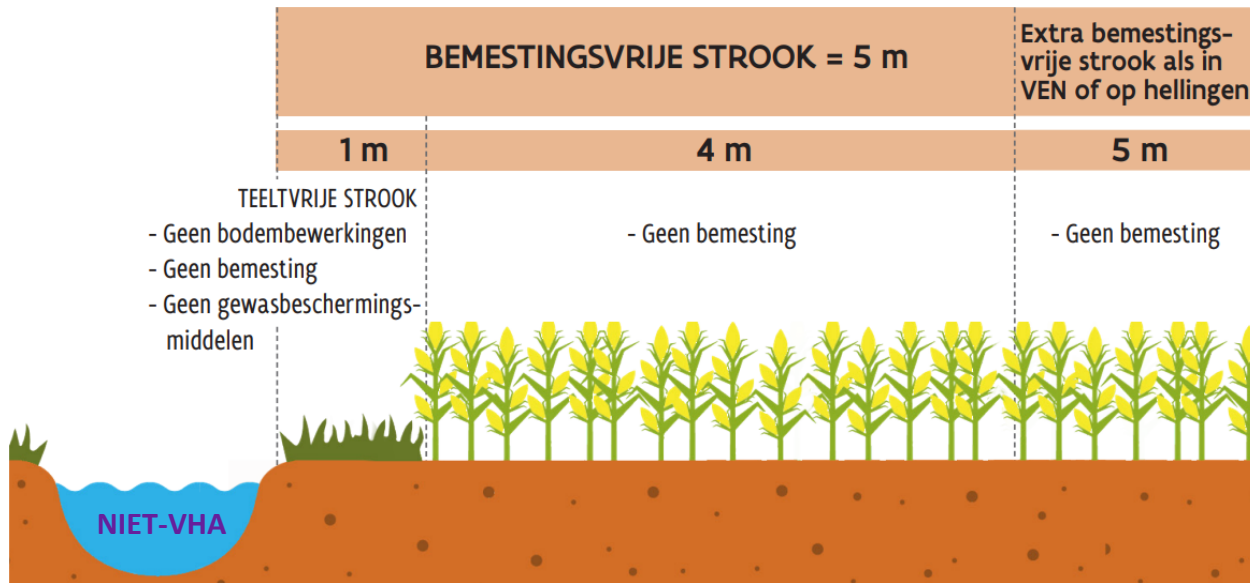
► 3 meter voor percelen langs VHA-waterlopen = blauwe waterlopen

- In gebiedstype 0 of 1
- In gebiedstype 2 of 3 met een niet-nitraatgevoelige hoofdteelt

} Uitgezonderd
groene
bestemmingen en
SBZ-H = 5 meter

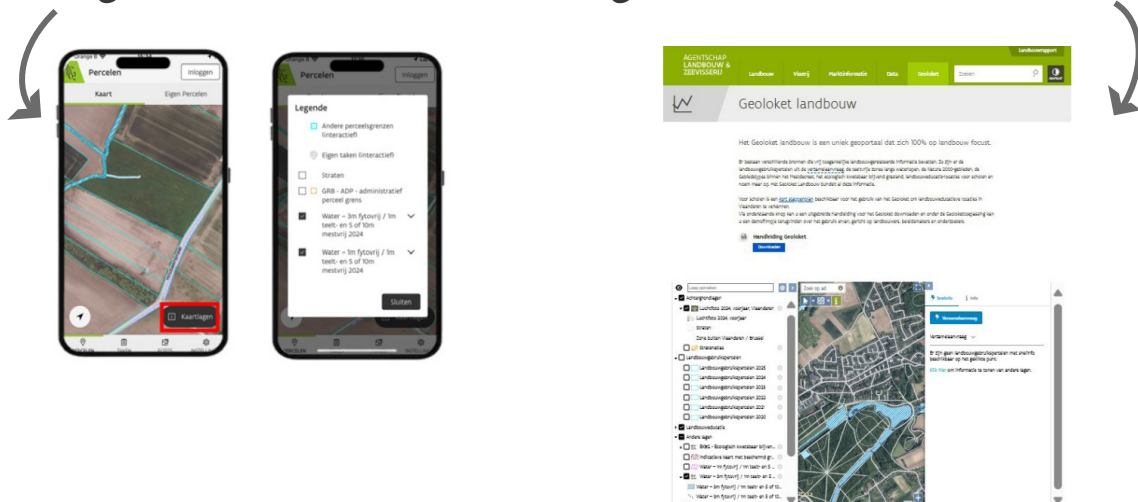

Wat met niet-VHA-waterlopen = paarsroze waterlopen?

Wat met niet ingetekende waterlopen (baangrachten,...)?

- ▶ Geen restricties als de waterloop niet is ingetekend
- ▶ Controleer via AgriLens, verzamelaanvraag of Geoloket landbouw

Bewerking en betreding zijn verboden

Uitzonderingen (naast de 1-meter teeltvrije strook):

- Maaïen verboden tussen **1/05 - 15/06**
(uitgezonderd voor knolcyperus en naast grasland en zaaizaadteelten)
--> onder voorbehoud goedkeuring Vlaamse Regering
- Probleemonkruiden mechanisch pleksgewijs bestrijden
- Vernieuwen meerjarig buffergewas, max. 1x per 3 jaar
- Gebruik als wendakker
- Beheer waterloop en algemeen belang

Niet-nitraatgevoelige teelten en meerjarige buffergewassen

Nieuwe lijst te vinden op VLM-website

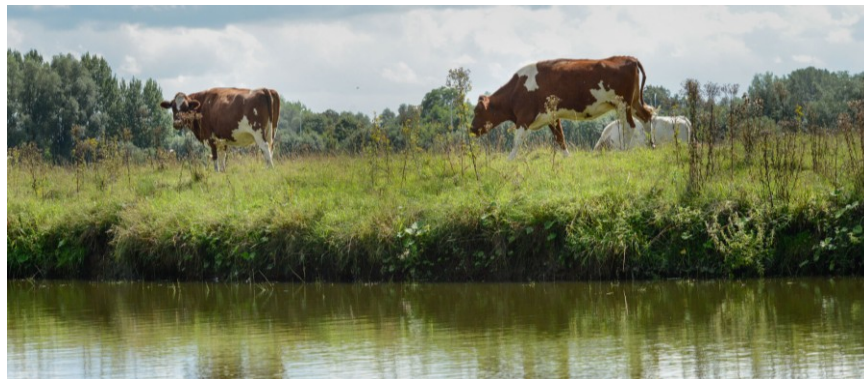
--> *onder voorbehoud goedkeuring Vlaamse Regering*

- Voorbeelden bijkomende niet-nitraatgevoelige teelten: fruit (uitgez. aardbeien), bepaalde erwten en bonen, bloemenmengsel, ...
- Voorbeelden meerjarige buffergewassen: meerjarige klaver of luzerne, ...

Wat met begrazing op beschermingsstroken?

- Weilanden: toegestaan op strook langs begraasde weilanden
 - Strook moet niet afgepaald worden
- Akkerland: mag enkel tijdelijk als onderhoudsmaatregel

Van 3 naar 5 meter of omgekeerd...

Wanneer moet de strook aangelegd worden?

► Aanleg: van zodra voorbereidende (grond)werkzaamheden starten

→ Dus al vanaf een eventuele voorteelt

► In gebiedstype 2 en 3

→ Vuistregel: Hoofddeelt bepaalt breedte voor heel het jaar

- Bijvoorbeeld verschillende rotaties groenten, ...

→ Uitzondering: wat als een nateelt overwintert?

- Vanaf 1 januari moet voldaan worden conform de hoofddeelt van het nieuwe jaar: bij inzaai rekening houden met hoofddeelt van het volgende jaar
- Als de nateelt overwintert en aangehouden wordt als hoofddeelt in het volgende jaar: breedte conform die hoofddeelt

Voorbeelden gebiedstype 2 en 3, langs VHA-waterloop, niet in een groene bestemming:

- 2026 HT: Wintertarwe: niet-nitraatgevoelig → 3 meter
 - Na de oogst inzaai spinazie, nitraatgevoelige tussenteelt die geen hoofdteelt is → strook **blijft 3 meter**
- 2027 HT: Zomergerst: ook niet-nitraatgevoelig → 3 meter

- 2026 HT: Aardappelen: nitraatgevoelig → 5 meter
- 2027 HT: Wintertarwe: niet-nitraatgevoelig, ingezaaid najaar 2026, oogst 2027
 - Bij de inzaai van de wintertarwe mag de strook verminderd worden naar **3 meter**

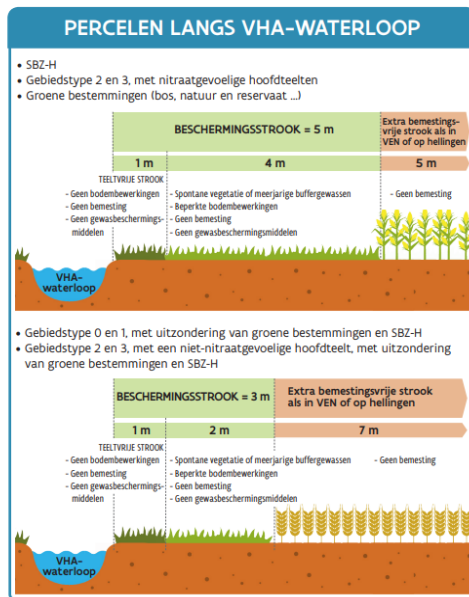
- 2026 HT: Wintergerst: nitraatgevoelig → 3 meter
 - Na de oogst wordt winterprei aangeplant om te oogsten in 2027 maar niet als hoofdteelt
- 2027 HT: Aardappelen (na de winterprei) → 5 meter vanaf 1/1/27
 - Dus best anticiperen bij aanplanten prei **al op 5 meter in 2026**

- 2026 HT: Silomaïs: nitraatgevoelig → 5 meter
 - Na de oogst wordt gras (niet-nitraatgevoelig) ingezaaid dat overwintert → beschermingsstrook **blijft 5 meter**
- 2027 HT: Zomergerst

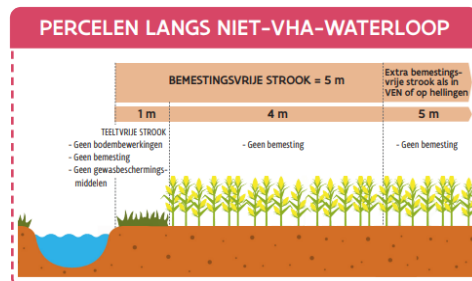
Handig overzichtsschema op www.vlm.be

AFSTANDSREGELS VOOR 2026

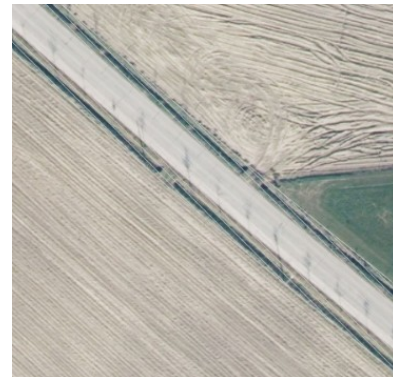
VLAAMSE
LANDMAATSCHAPPIJ

VLM.be

**Hoe geef ik de strook aan
in de verzamelaanvraag?**

Blauwe waterlopen binnen VHA

Beschermingsstrook

5 m strook

3 m strook

Opmerkingen in de
verzamelaanvraag

Paarse waterlopen
(oppervlaktewater)

Bemestingsvrije
strook aanhouden

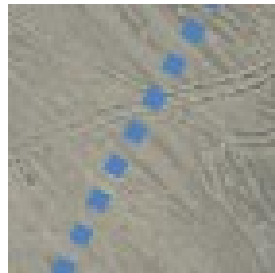
Niet ingetekende
waterlopen

Niets doen

Waterlagen bezwaren

► Bezwaren tegen ingebuisde / overwelfde VHA-waterlopen

- Er loopt een blauwe stippellijn door het perceel, maar gracht is ingebuisd
- Als de waterloop niet aan de oppervlakte komt = geen afstandsregels
 - × Landbouwer: **bezwaar** indienen bij het **Agentschap**
 - × Behandeling: overwelfing intekenen in de laag “Overwelfing waterloop 2026”

► Bezwaren tegen **ligging VHA** waterlopen (blauwe stippellijn)

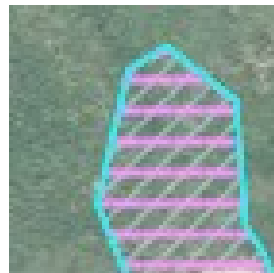
- Mogelijkheden:
 - × De blauwe stippellijn is onterecht opgenomen in het VHA
 - × De blauwe stippellijn wijkt af van de werkelijke ligging van de waterloop
- (Landbouwer) rechtstreeks **bezwaar indienen bij VMM** (Vlaamse Milieumaatschappij)
 - × <https://vmm.vlaanderen.be/contact/contactformulier>

Waterlagen bezwaren

► Bezwaren tegen **intekening blauwe of paarse watervlak**

- Watervlak (polygoon) is verkeerd ingetekend
 - × Landbouwer: **bezwaar** indienen bij het **Agentschap**
 - × Behandeling: watervlak aanpassen aan de terreinrealiteit
 - Bij twijfel controle ter plaatse

Landbouwer

Doe uw
perceelsaangifte

- Geen stroken intekenen
- Bestaande stroken behouden of samenvoegen

Landbouw en Zeevisserij

VERZAMELAANVRAAG (VA)

Opmerkingen berekenen
Opmerkingen overzicht –
conditionaliteit: opmerkingen
langs VHA-waterlopen'

Landbouwer informeren

- Opmerking: 3 of 5 m strook
- Eventueel afsplitsen beschermingsstrook in VA
- Bij aanpassingen VA – opnieuw de opmerkingen bekijken

Op het veld

- Aanleg beschermingsstrook 3 **of** 5 meter

VLM informeren

Overlappende opp met 3
of 5 meter bufferlaag

bemestingsprognose
en -normen

Wanneer moet je een perceel intekenen in de verzamelaanvraag?

Algemene regel voor apart intekenen percelen in VA (los van beschermingsstrook) : als...

- verschillende teelten aanwezig op het perceel EN
- oppervlakte van een teelt minstens 5 are en 5 meter breed

Beschermingsstrook: is oppervlakte van het buffergewas <5 are/ <5 m breed?

Dan niet apart intekenen maar buffergewas moet wel aanwezig zijn

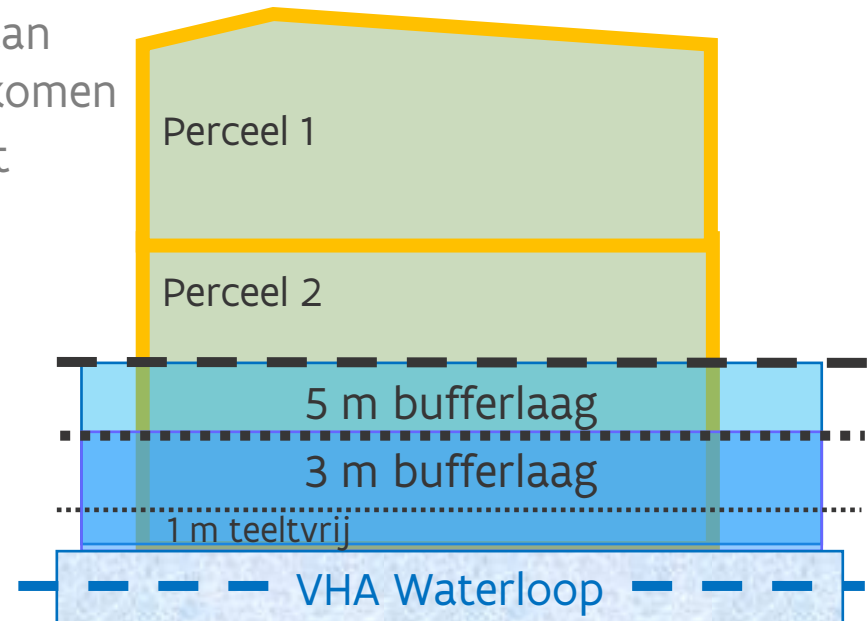
Percelen met ecoregeling beheer bufferstroken op beschermingsstrook apart intekenen

Vinkje 'beschermingsstrook' valt weg in de verzamelaanvraag 2026

Hoe wordt een opmerking berekend?

Agentschap Landbouw en Zeevisserij maakt **bufferlagen** aan rond **blauwe** VHA-waterlopen

- Aparte 3 en 5 meter bufferlaag duidt aan tot waar de beschermingsstrook kan komen
- Bufferlagen houden geen rekening met ligging VHA-waterloop (SBZ-H, gebiedstype, VEN,...)
- NIET standaard zichtbaar: aanzetten op kaart via de laagkiezer

Wat ziet u in de verzamelaanvraag?

Andere

- ▶ ☐ Extra informatie raadplegen 2026
- ☒ Oppervlaktewater (buiten VHA) 2026
- ▼ ☒ Waterloop (binnen VHA) 2026

Waterloop (binnen VHA)

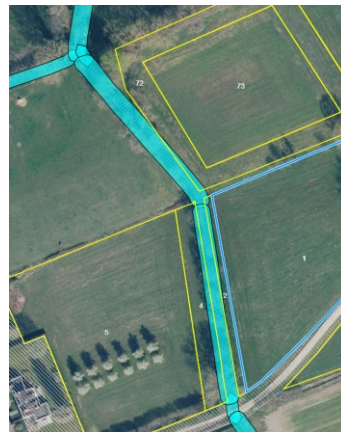
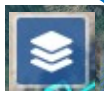
Waterloop (binnen VHA)

☐ Water - 3m beschermingsstrook Mestdec...

☐ Water - 5m beschermingsstrook Mestdec...

▶ 3m/5m bufferlagen:

- Water – 3m beschermingsstrook Mestbank 2026
- Water – 5m beschermingsstrook Mestbank 2026

Water – 3m beschermingsstrook Mestbank 2026

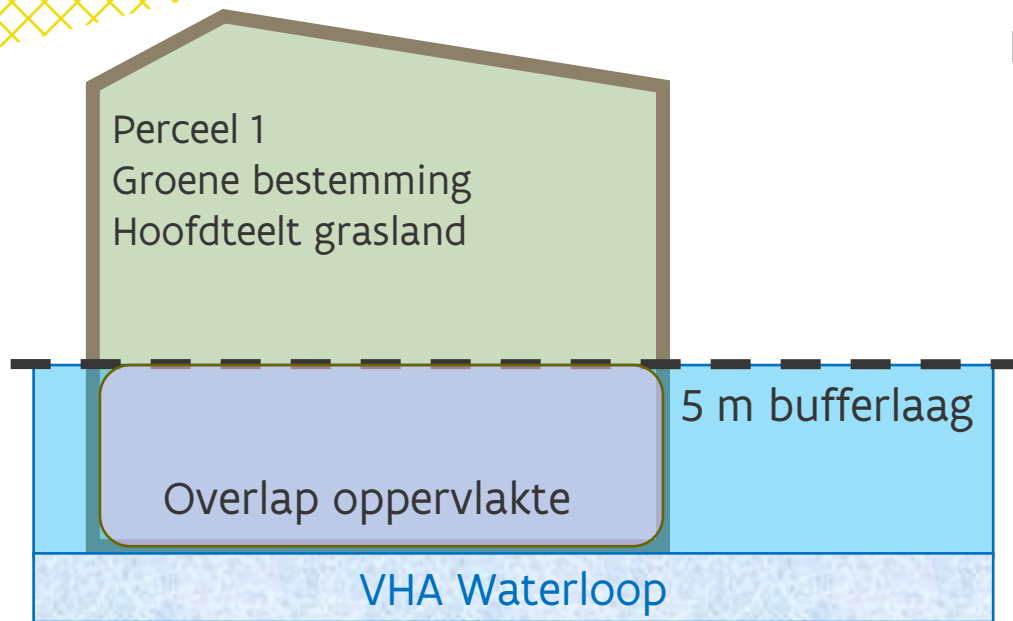
Water – 5m beschermingsstrook Mestbank 2026

Hoe wordt een opmerking berekend?

- ▶ Automatische berekenen overlap met 'aangegeven perceel'
 - Geen aparte intekening beschermingsstrook nodig om overlap oppervlakte te bepalen
 - ➡ VLM gebruikt deze oppervlakte om 0-norm of 2GVE-norm (bij weiland) te verrekenen in mestgebruiksruimte
- ▶ Perceelsopmerkingen houden wel rekening met:
 - Groene bestemming en SBZ-H, VEN,...
 - Gebiedstype 0-1-2-3
 - Hoofddeelt (nitraatgevoeligheid)
 - Voldoende overlap met bufferlaag 3 of 5 meter?

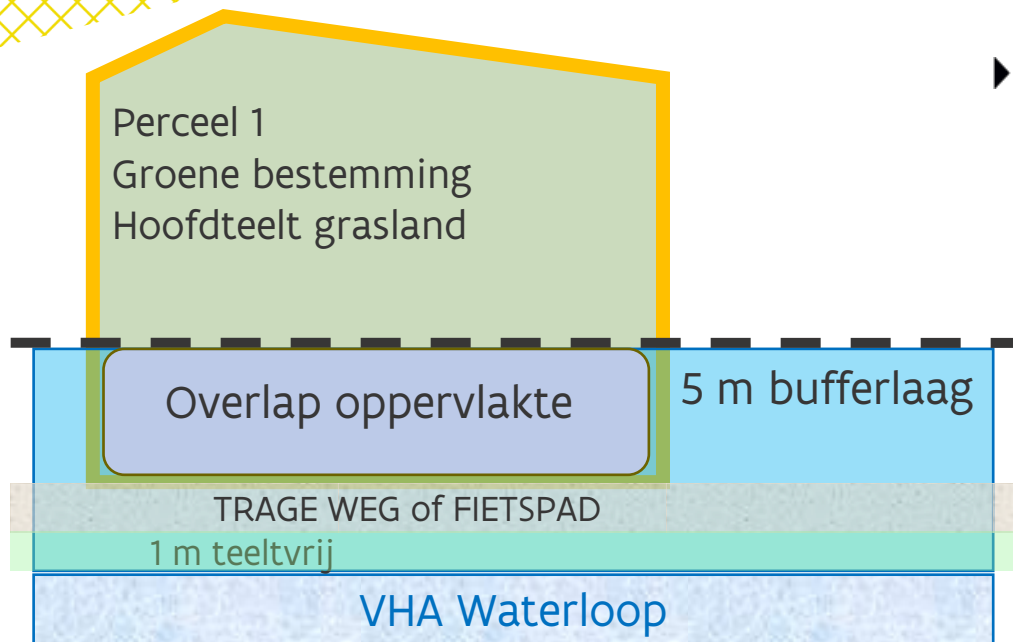

Voorbeeld berekening in groene bestemming, SBZ-H

- ▶ **Ligging?** Groene bestemming –
geen hellend perceel/VEN
= 5 m beschermingsstrook (aanleggen)
- ▶ **Hoofddeelt:** gras
Geen buffergewas meer aanleggen
Beschermingsstrook niet afsplitsen of afpalen
- ▶ **Overlap** met 5 meter buffer?
→ opmerking: 5 meter
beschermingsstrook aanhouden in groene
bestemming /SBZ-H
→ overlappende oppervlakte =
oppervlakte beschermingsstrook
= [5 meter overlap] ha

Voorbeeld berekening in groene bestemming, SBZ-H

► Overlap perceel met 5m buffer?

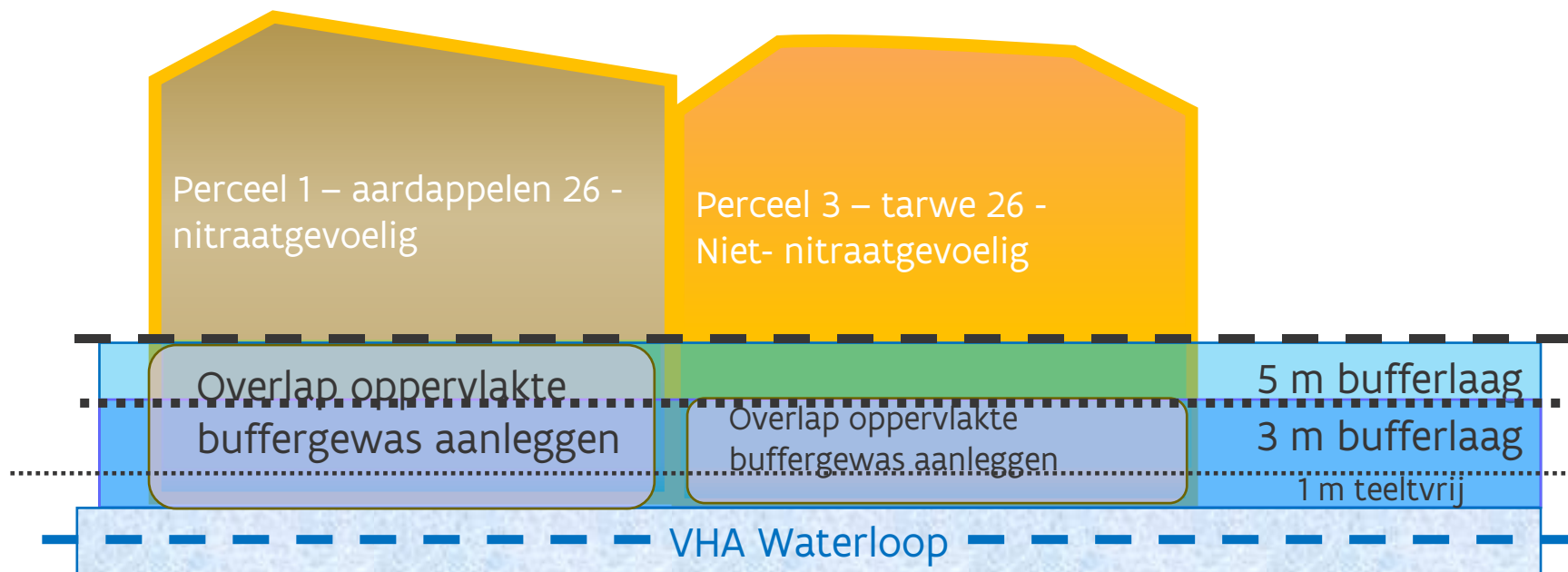
→ opmerking: 5m beschermingsstrook aanhouden in groene bestemming / SBZ-H

→ overlappende oppervlakte = oppervlakte beschermingsstrook = [5m overlap] ha

► Trage weg en 1 m teeltvrij niet mee in overlappende oppervlakte

Voorbeeld berekening in gebiedstype 2-3

1. Breedte beschermingsstrook bepaald door hoofdteelt
2. Minimale beschermingsstrook 3 m : 1x/3 jaar buffergewas te hernieuwen

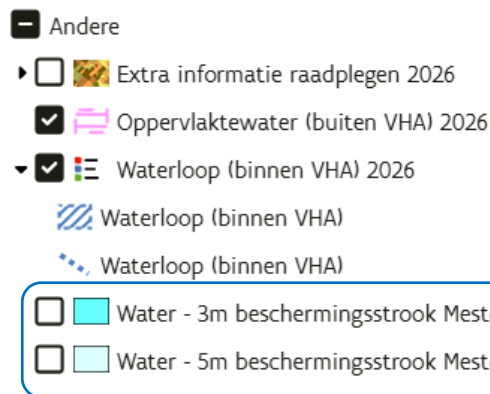
Intekenen beschermingsstrook in de verzamelaanvraag

Als er moet worden afgesplitst:

- ▶ Bekijk de opmerking om juiste breedte in te tekenen

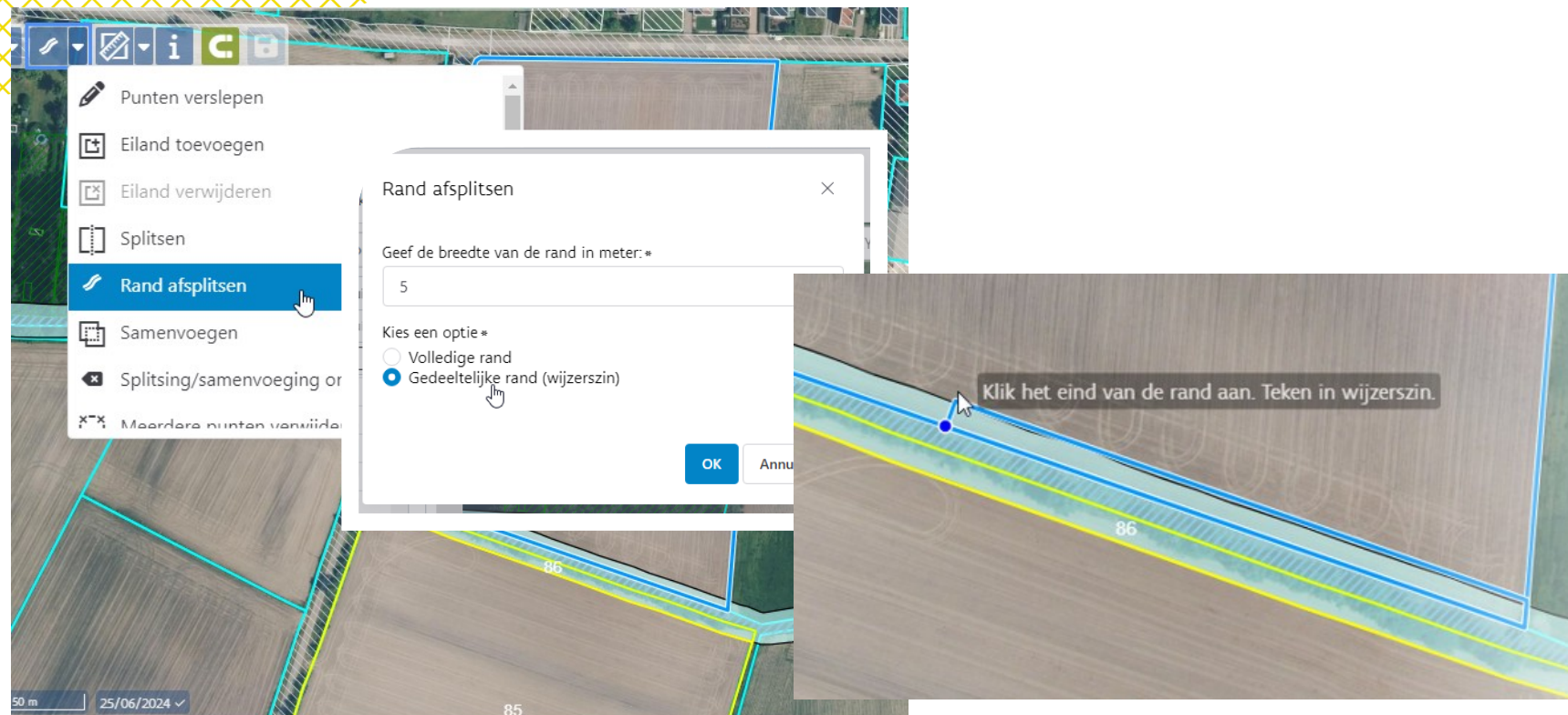
2 mogelijkheden:

- ▶ Splits het perceel en gebruik tool 'rand afsplitsen'
 - Stel breedte van 3 of 5 m in
- ▶ Open lagenkiezer in de kaart
 - Selecteer 3m of 5 m bufferlaag en 'snap' op de grens

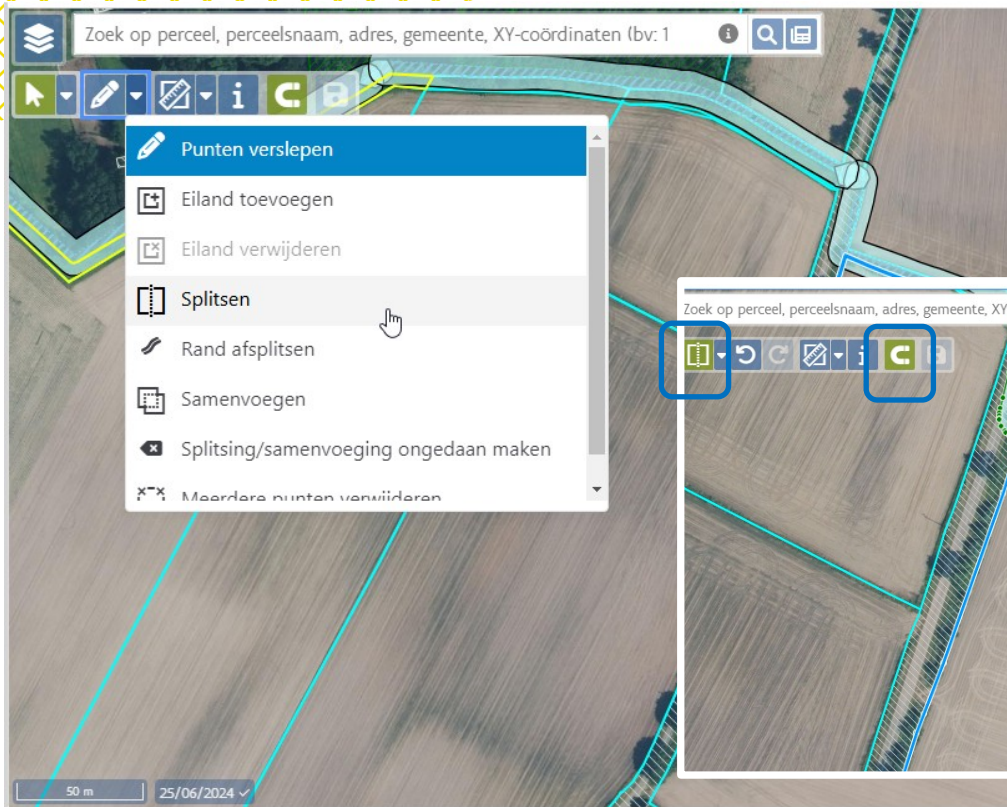

Afsplitsen
percelen
volgens
opmerkingen
2026

Intekenen beschermingsstrook via rand afsplitsen

Intekenen beschermingsstrook via splitsen en snap

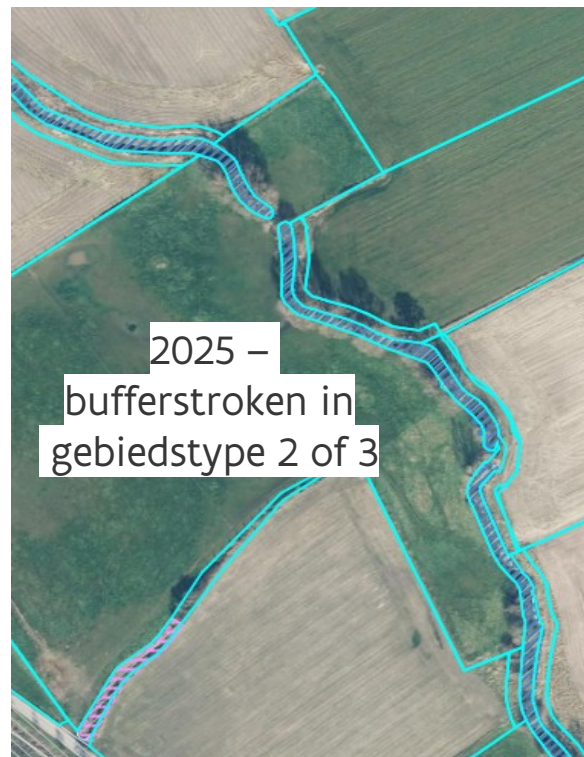

- ▶ Volg de opmerking
- ▶ Zet de 3 of 5m bufferlaag aan
- ▶ Splits perceel – zet snap-tool (magneet) aan

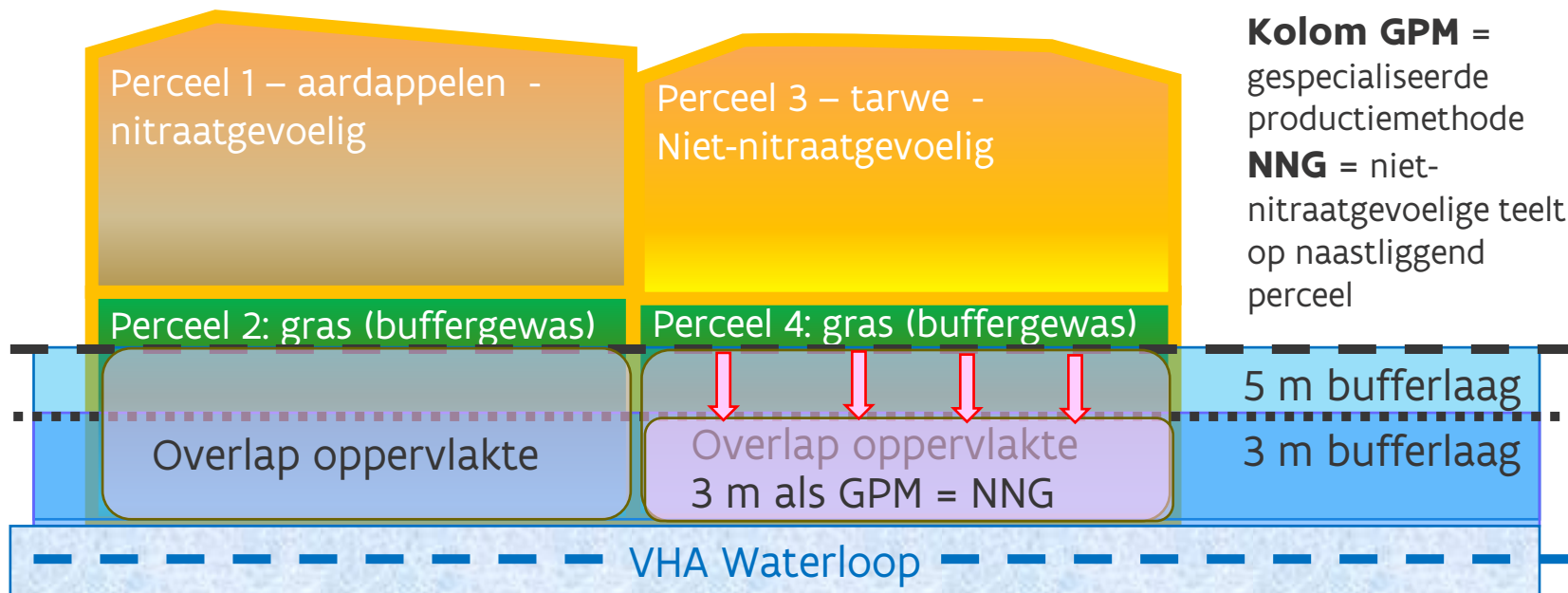
Wat met ingetekende beschermingsstroken uit 2025?

- Intekening mag behouden blijven
- Huidige 5 meter teelt mag blijven liggen indien toegelaten buffergewas
- Overlappende oppervlakte met 3 of 5 meter bufferlaag wordt berekend en doorgegeven aan VLM
- Moeten niet worden samengevoegd met naastliggend perceel

Wat met bestaande/nieuwe ingetekende stroken < 6 meter?

Ligging in gebiedstype 2 of 3 – hoofdteelt bepaalt breedte

Welke opmerkingen krijg ik te zien?

- ▶ **Berekening = Simulatie – steeds wetgeving toepassen op werkelijke situatie**
- ▶ **Perceelsopmerking (informatief):**
 - overlap met 3m bufferlaag = 3 m beschermingsstrook respecteren
 - overlap met 5m bufferlaag = 5 m beschermingsstrook respecteren
- ▶ **Perceelsopmerking afsplitsen:**
 - Als overlap buffergewas >5are en >5 m breed : beschermingsstrook apart afsplitsen in verzamelaanvraag
- ▶ **Perceelsopmerking gespecialiseerde productiemethode (perceel <6m breed):**
 - Niet-nitraatgevoelige teelt op buurperceel? NNG aangeven als GPM
- ▶ **Geen perceelsopmerking:**
 - Als geen overlap (<1 are) met bufferlaag geen beschermingsstrook aanleggen

Ecoregelingen

Voor actieve landbouwers

Welke ecoregeling is mogelijk op beschermingsstroken?

2 nieuwe ecoregelingen bufferstroken langs waterlopen :

- beheer bufferstrook maaien met afvoer van het maaisel
- beheer bufferstrook met klepelmaaier

(beheer kan altijd na oogsten van de hoofdteelt)

Aandachtspunten

- Indien ecoregeling aangevraagd: beheer van strook gebeurt door de landbouwer
- Denk na over bereikbaarheid strook (beschermingsstroken zijn geen toegangsweg)

! Opgelet: kan **niet** aangevraagd worden langs **niet-VHA-waterlopen** (= paarse waterlopen)

Ecoregeling bufferstroken langs waterlopen

Voorwaarden

- Overlap met een verplicht aan te leggen beschermingsstrook
- Minimaal 3 en maximaal 30 meter breed
- Kan zowel langs bouwland, blijvend grasland en blijvende teelten
- Geen begrazing toegestaan op volledige perceel
- Aangrenzend perceel moet u niet in eigen gebruik hebben
- Spontane vegetatie of een meerjarig buffergewas (geen miscanthus of houtige gewassen)
- Geen bemesting of geen gebruik pesticiden (volledige oppervlakte nulbemesting voor afzetruimte)
- Maaiverbod van 20 maart tot en met 15 juli
- Mag als wendakker gebruikt worden maar vegetatie moet intact blijven
- Combineerbaar met de erosievoorwaarde binnen de conditionaliteit

Ecoregeling bufferstroken langs waterlopen

Ecoregeling 1: 'Beheer bufferstrook langs VHA-waterlopen met afvoer van het maaisel' (= BMAF)

- Maaien buiten de periode van het maaiverbod (20/3 tot 15/7) gebeurt met **afvoer van het maaisel bij elke maaibeurt**
- Ecoregeling beheer bufferstrook met afvoer van het maaisel bij elke maaibeurt: € 1.250/hectare
- Aanvraag via **bijkomende bestemming BMAF**

Ecoregeling bufferstroken langs waterlopen

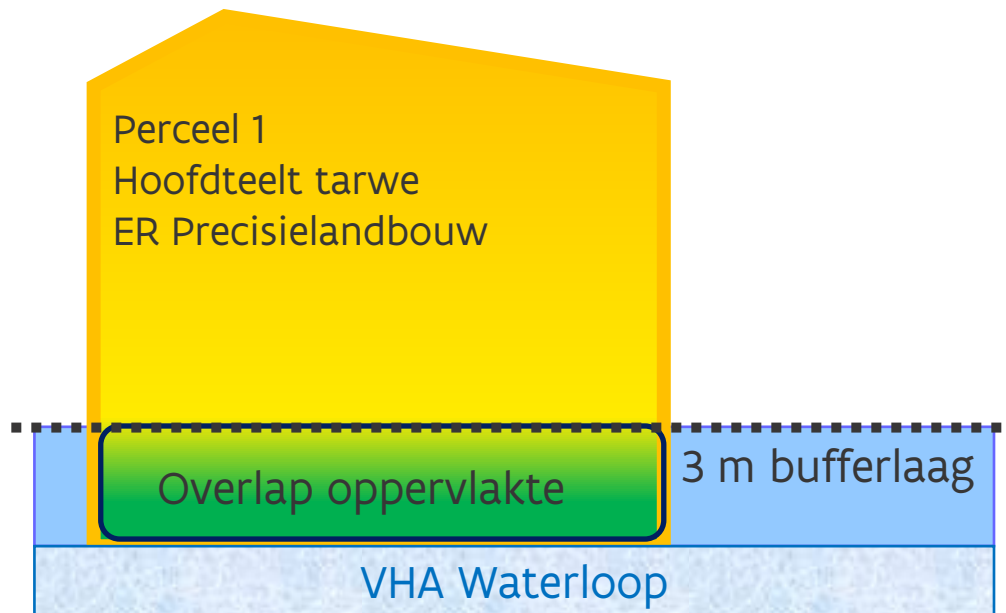
Ecoregeling 2: 'Beheer bufferstrook langs waterlopen met klepelmaaier' (= BMKL)

- Maaien buiten de periode van het maaiverbod (20/3 tot 15/7)
 - **Ofwel met een klepelmaaier**
 - **Ofwel met afvoer van het maaisel**
- Ecoregeling beheer bufferstrook met klepelmaaier: € 1.000/ha
- Aangeven met **bijkomende bestemming BMKL**

Andere ecoregelingen/AMKM op beschermingsstroken

- **Situatie:** Beschermingsstrook is niet apart ingetekend
- **ER/AMKM die niet toegelaten zijn op beschermingsstroken:** overlappende oppervlakte komt niet in aanmerking voor uitbetaling

Beheerovereenkomsten

Voor actieve en niet-actieve landbouwers

Wat is een beheerovereenkomst (BO)?

- Vijfjarige overeenkomst met VLM
- Op vrijwillige basis
- Zowel voor 'actieve landbouwers' als andere grondgebruikers
- Op of langs landbouwpercelen in beheergebieden ([Geopunt | Digitaal Vlaanderen](#))

Welke BO zijn mogelijk op beschermingsstroken?

- **Kruidenrijke akkerranden**

- Mogelijk op bouwland langs alle VHA-waterlopen in alle beheergebieden
- Verlaagde vergoeding op effectieve overlap met beschermingsstrook, compensatie door verhoging standaardvergoeding (look lopende BO)

	Huidige vergoeding	Verlaagde vergoeding op beschermingsstrook	Verhoogde vergoeding naast beschermingsstrook
Kruidenrijke akkerrand 15 juni	€ 1.536 / ha	€ 1.216 / ha	€ 1.857 / ha
Kruidenrijke akkerrand 15 juli - volledig maaien	€ 1.924 / ha	€ 1.570 / ha	€ 2.211 / ha
Kruidenrijke akkerrand 15 juli - gefaseerd maaien	€ 2.058 / ha	€ 1.704 / ha	€ 2.345 / ha
Kruidenrijke akkerrand 15 juli - gefaseerd klepelen	€ 1.231 / ha	€ 1.142 / ha	€ 1.783 / ha

Welke BO zijn mogelijk op beschermingsstroken?

- **Kruidenrijke akkerranden**

- (Gemiddelde) breedte tussen 6 en 18 meter
- Graskruidenmengsel (bestaande vegetatie op beschermingsstrook)
- Geen bemesting / bestrijdingsmiddelen
- Jaarlijks (volledig of gefaseerd) maaien en afvoeren (na 15/06 of 15/07) of klepelen (na 15/07)

Welke BO zijn mogelijk op beschermingsstroken?

- **Faunarand (plus)**
 - Op bouwland binnen specifieke beheergebieden
 - Verlaagde vergoeding op overlap met beschermingsstrook
- **Botanisch beheer (ontwikkelen, instandhouden) en weidevogelbeheer (rustperiode)**
 - Op grasland (op strook zelfde beheer, zelfde vergoeding)
- **Onderhoud KLE (kleine landschapselementen)**
 - Op / langs landbouwpercelen in gans Vlaanderen

Hoe sluit ik een beheerovereenkomst?

Contacteer de **bedrijfsplanner** in uw regio voor vrijblijvend advies en gratis begeleiding

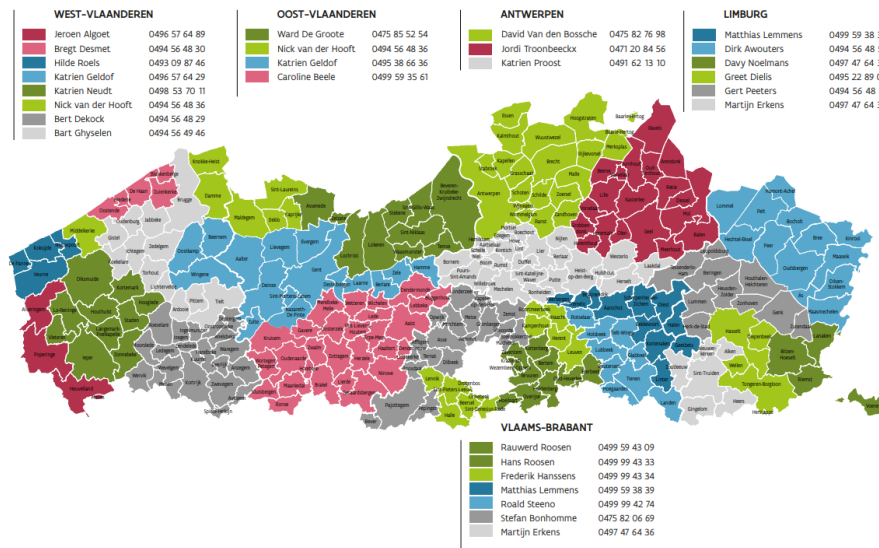
Alle info op
www.vlm.be/beheerovereenkomsten

Vragen
beheerovereenkomsten@vlm.be

BEDRIJFSPLANNERS BEHEEROVEREENKOMSTEN

januari 2026

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

Op welke site vind ik welke info?

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

AFSTANDEN TOT WATERLOPEN
BEHEEROVEREENKOMSTEN

AGENTSCHAP
LANDBOUW &
ZEEVISSERIJ

VERZAMELAANVRAAG
ECOREGELING